קיצור שלחן ערוך — הלכות תלמוד תורה

אַחַר הַתְּפִלָּה יִקְבַּע עֵת לִלְמוּד תּוֹרָה. וְצָרִיךְ שֶׁאוֹתוֹ הָעֵת יִהְיֶה קָבוּעַ, שֶׁלֹּא יַעֲבִירֶנּוּ אַף אִם סָבוּר לְהַרְוִיחַ הַרְבֵּה. וְאִם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֵיזֶה דָּבָר נָחוּץ מְאֹד, יִלְמַד מִקֹּדֶם לְכָל הַפָּחוֹת פָּסוּק אֶחָד אוֹ הֲלָכָה אַחַת, וְיַעֲשֶׂה מַה שֶּׁנָּחוּץ לוֹ, וְאַחַר כָּךְ יַשְׁלִים חֻקּוֹ. וּבְקִצַּת קְהִלּוֹת קְדוֹשׁוֹת נִתְיַסְּדוּ חֲבָרוֹת קְדוֹשׁוֹת, לִלְמֹד תּוֹרָה בָּרַבִּים מִיָּד לְאַחַר הַתְּפִלָּה. וְיֵשׁ לְכָל יֵרֵא שָׁמַיִם לְהִתְחַבֵּר אֲלֵיהֶם (אוֹרַח חַיִּים סִימָן קנ"ה).

כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל חַיָּב לִלְמֹד תּוֹרָה, בֵּין עָנִי בֵּין עָשִׁיר, בֵּין שָׁלֵם בְּגוּפוֹ בֵּין בַּעַל יִסּוּרִין, בֵּין בָּחוּר בֵּין זָקֵן גָּדוֹל. אֲפִלּוּ עָנִי הַמַּחֲזִיר עַל הַפְּתָחִים, חַיָּב לִקְבֹּעַ לוֹ זְמַן לְתַלְמוּד תּוֹרָה בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, שֶׁנֶּאֱמַר וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה. וּמִי שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל לִלְמֹד, אוֹ שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ מֵחֲמַת רֹב הַטָּרְדוֹת, יְסַפֵּק לַאֲחֵרִים הַלּוֹמְדִים, וְתֶחְשֹׁב לוֹ כְּאִלּוּ לוֹמֵד בְּעַצְמוֹ, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה בַּפָּסוּק שִׂמַּח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר בְּאֹהָלֶיךָ, זְבוּלֻן וְיִשָּׂשכָר עָשׂוּ שֻׁתָּפוּת. זְבוּלֻן עָסַק בִּסְחוֹרָה וְסִפֵּק לְיִשָּׂשכָר מַפְנֵי שֶׁתּוֹרָתוֹ שֶׁל יִשָּׂשכָר עַל יְדֵי זְבוּלֻן הָיְתָה. וְכֵן מָצִינוּ בַּמִּשְׁנָה (זבחים פ"א), שִׁמְעוֹן אֲחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר וְכוּ', וְנִקְרָא שִׁמְעוֹן עַל שֵׁם אָחִיו עֲזַרְיָה, לְפִי שֶׁעֲזַרְיָה עָסַק בִּפְרַקְמַטְיָא, וְהָיָה מְסַפֵּק צָרְכֵי שִׁמְעוֹן אָחִיו, שֶׁהָיָה עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְהִתְנוּ בֵּינֵיהֶם, שֶׁיִּהְא חֵלֶק לַעֲזַרְיָה, בִּשְׂכַר לִמּוּדוֹ שֶׁל שִׁמְעוֹן. וְעַל כָּל פָּנִים יִתְאַמֵּץ כָּל אָדָם לִלְמֹד, אֲפִלּוּ רַק מְעַט, בְּכָל יוֹם וּבְכָל לַיְלָה.

מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת תּוֹרָתוֹ קֶבַע, אֶלָּא שֶׁהוּא קוֹבֵעַ עִתִּים לַתּוֹרָה, יַעֲסֹק בָּעִתִּים הַלָּלוּ שֶׁהוּא קוֹבֵעַ, לִלְמֹד הֲלָכוֹת הַשְּׁכִיחוֹת, הַנִּצְרָכוֹת לָדַעַת לְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, וְגַם בַּאַגָּדוֹת וּמִדְרָשִׁים וְסִפְרֵי מוּסָר אֲשֶׁר יְסוֹדָתָם בְּהַרְרֵי קֹדֶשׁ. מִמִּדְרְשֵׁי רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה שֶׁהֵם מוֹעִילִים לְהַחְלִישׁ כֹּחַ הַיֵּצֶר הָרָע. וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֹק קָבוּעַ וְלֹא יַעֲבֹר, לִלְמֹד בְּסֵפֶר "חֹק לְיִשְׂרָאֵל" דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְכָל הַמּוֹסִיף, מוֹסִיפִין לוֹ טוֹבָה מִן הַשָּׁמַיִם. (יו"ד סִימָן רמ"ו)

כְּשֶׁהוּא לוֹמֵד וְצָרִיךְ לָצֵאת לַחוּץ, אַל יַנִּיחַ אֵת הַסֵּפֶר פָּתוּחַ, כִּי עַל יְדֵי זֶה מְשַׁכֵּחַ תַּלְמוּדוֹ. (שפתי כהן יורה דעה סִימָן רע"ז)

צָרִיךְ לְזָהֵר, בְּכָל מַה שֶּׁהוּא לוֹמֵד, לְהוֹצִיאוֹ בִּשְׂפָתָיו וּלְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנָיו. שֶׁנֶּאֱמַר לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ, וְהָגִיתָ בּוֹ וְגוֹ'. וּמִי שֶׁמּוֹצִיא בִּשְׂפָתָיו, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מֵבִין, קַיֵּם מִצְוַת וּלְמַדְתֶּם וְלָכֵן כָּל עַם הָאָרֶץ מְבָרֵךְ בִּרְכַת הַתּוֹרָה בַּשַּׁחַר, לִפְנֵי הַפְּסוּקִים, וְכֵן כְּשֶׁעוֹלֶה לְסֵפֶר תּוֹרָה. וְכָל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהָבִין, מֵחֲמַת קִצֶּר דַּעְתּוֹ, יִזְכֶּה לְהָבִינָהּ בָּעוֹלָם הַבָּא. (רז"ש הל' ת"ת)